

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การดำเนินชีวิตประจำวันต้องพึ่งพาอาศัยเทคโนโลยีอย่างไม่รู้ตัว อุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนามาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สังคมจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคที่นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีการพัฒนา ทั้งในสังคมเมืองที่เจริญรุ่งเรือง ตลอดจนชนชนบทที่ห่างไกลความเจริญ สามารถมองเห็นได้ชัดเจนมากขึ้นจากการที่มีเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุน และรองรับการติดต่อสื่อสารให้มีความสะดวกสบาย รวดเร็ว รวมถึงมีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายสังคมโลก (Social Network) ดังนั้นผู้เรียนในยุคนี้นอกจากจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความรู้เพื่อดำรงชีวิตแล้ว ทักษะเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับด้านการคิดและความสามารถในการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี ระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ และการสื่อสารโทรคมนาคมก็มีส่วนสำคัญ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องผลักดันส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น (วัฒนา แสงรุ่งเรืองวัฒนา. 2559 : 23)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 9 มาตรา 66 กำหนดว่า เด็กไทยมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2579) ที่ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9-11 และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนพื้นฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560 : 1-2) สอดคล้องกับหลักการของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาว โดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีสิ่งที่สำคัญที่สุดคือทักษะการเรียนรู้และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาประยุกต์ใช้ทั้งในเชิงระบบและโครงสร้างของสังคมไทย ให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2559 : 10) ดังนั้นเพื่อให้ตอบสนองต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กระบวนการ

จัดการเรียนการสอนก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เป็น Education 4.0 ที่ต้องเปลี่ยนแปลงครูผู้สอนเป็นครู 4.0 และผู้เรียน 4.0 โดยผู้เรียนจะเรียนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communications Technology : ICT) มาใช้ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนยุค 4.0 และพัฒนาครูได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งยังแก้ปัญหาการขาดแคลนครู ตลอดจนลดความไม่เท่าเทียมทางการศึกษา ในโรงเรียนที่ห่างไกลอีกด้วย (สัมภาษณ์ คำผุย, 2560 : 11-12) ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีในการกระตุ้นให้เกิดการจำและเกิดทักษะการเรียนรู้ที่มากขึ้นนั้น จำเป็นต้องอาศัยสื่อที่หลากหลายและมีความน่าสนใจ เพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้เรียนจดจ่อต่อสิ่งที่เรียน ทำให้เกิดสมาธิในการเรียนรู้ นอกเหนือจากการสอนหน้าชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว ฉะนั้นครูผู้สอนและนักเรียนจึงควรมีการค้นคว้าและศึกษาเรื่องราวการใช้สื่อการเรียนการสอนให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนเกิดความรู้ และการใช้สื่อการเรียนการสอนในการถ่ายทอดความรู้ (ภคณีภักดิ์ บุญนอม, 2553 : 1-2) การปรับตัวให้เข้ากับกระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีทักษะในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ 3R x 7C โดย 3R ได้แก่ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้) และ (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น) และ 7C ได้แก่ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-Cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) ซึ่งสังคมหรือหน่วยงานที่มีบทบาทรับผิดชอบ ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้ก้าวสู่สังคมยุคศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555 : 19)

สื่อมัลติมีเดียเป็นสื่อการสอนเทคโนโลยีทางการศึกษารูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับความสนใจและจำเป็นต้องนำมาจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอนในสังคมการเรียนรู้ ปัจจุบันพัฒนาการของมัลติมีเดียมีความก้าวหน้าขึ้นกว่าในอดีตทำให้กลายเป็นสื่ออันดับต้นๆ ศักยภาพของมัลติมีเดียทำให้สื่อประเภทนี้มีประสิทธิภาพสูงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ผู้สอนสามารถผลิตได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถนำมาศึกษาได้อย่างสะดวก (ณัฐกร สงคราม, 2553 : 7-11) การนำคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียมาใช้ผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์นั้น ทำให้รูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์มีความหมายมากขึ้น ลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเป็นการนำเอาหลักการของบทเรียน โปรแกรมและเครื่องช่วยสอนมาผสมผสานกัน แต่บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียจะมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนที่ดีกว่า เช่น ความสามารถ

ในการนำเสนอเนื้อหา ความเร็วในการจัดเก็บเนื้อหา การซ่อนและค้นหาคำตอบ การเสริมแรงและการกระตุ้น ความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสนใจและความสามารถของตนเอง บทเรียน มีความยืดหยุ่น สามารถเรียนรู้ได้ตามที่ต้องการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองเพราะต้องควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการแก้ปัญหาและฝึกคิดอย่างมีเหตุผล สร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียน สามารถรับรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างรวดเร็ว เป็นการท้าทายผู้เรียนและเสริมแรงให้อยากเรียนต่อไป (จิณัฐตา อารามพระ. 2553 : 3) ซึ่งสอดคล้องกับฉันทภูณ สุเมธอธคม (2554 : 7) ที่กล่าวถึงสื่อมัลติมีเดียว่า สามารถสร้างความสนใจผู้เรียนและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น เกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน อีกทั้งยังมีส่วนปฏิสัมพันธ์ทำให้ผู้เรียนสามารถควบคุมบทเรียนด้วยตนเอง ผู้เรียนที่เรียนช้า หรือผู้เรียนที่เรียนเร็ว ก็สามารถเรียนรู้ได้ตามความถนัดของตนเอง จึงเป็นการลดข้อจำกัด เรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งผู้เรียนยังสามารถทบทวนบทเรียนได้เมื่อต้องการ รวมถึงสะท้อนหรือแจ้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ด้วย ช่วยสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ต้องคำนึงถึงการรับรู้ของนักเรียนเป็นหลัก เนื่องจากนักเรียนรับรู้หรือเรียนรู้สิ่งต่างๆ ผ่านทางสายตาแต่มีข้อจำกัดในการรับรู้ทางเสียงซึ่งไม่สามารถใช้ได้เต็มประสิทธิภาพ ดังนั้น การรับรู้โดยการมองเห็นเป็นช่องทางเดียวที่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะใช้ในการรับรู้ข้อมูลและข่าวสาร การตีความและความเข้าใจอาจทำได้ไม่ดีเท่ากับการรับรู้ที่มีหลายสื่อหรือหลายทางเลือก เช่น สื่อที่มีทั้งเสียง และภาพ หรือตัวอักษร ดังนั้น การสื่อสารผ่านภาพจำเป็นต้องใช้เครื่องมือช่วยแปลความหมายเฉพาะที่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถอ่านและเข้าใจความหมายควบคู่ไปด้วย เช่น การใช้ภาษามือ หรือคำบรรยายใต้ภาพ ซึ่งจะทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถตีความหมายจากการรับรู้ได้ใกล้เคียงกับเนื้อหาของสารที่สื่อให้คนปกติทั่วไป สื่อการสอนจึงมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และสื่อที่นำมาใช้ต้องมีคุณลักษณะพิเศษกว่าสื่อการสอนสำหรับเด็กปกติทั่วไป เพราะฉะนั้น สื่อเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระบบมัลติมีเดียจึงเป็นสื่อที่จะช่วยเสริมพัฒนาการทางการรับรู้ของนักเรียนที่อาศัยประสาทสัมผัสทางตาได้เป็นอย่างดี กล่าวคือรูปแบบของสื่อมัลติมีเดียที่มีตัวหนังสือ รูปภาพ ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว รวมถึงภาพจากวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นภาพการแสดงท่าภาษามือในเนื้อหาต่างๆ จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวในเนื้อหาวิชาที่เรียน ได้ดีกว่าแบบตัวหนังสือเพียงอย่างเดียว หรือตัวหนังสือกับภาษามือ นอกจากนี้การนำเอาระบบโต้ตอบกับผู้ใช้ (Interactive) มาผสมผสานเข้าด้วยกันอย่างลงตัว จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สามารถนำไปทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง (มานะ ประทีปพรศักดิ์. 2558 : ออนไลน์) และสื่อมัลติมีเดียจะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความคิดริเริ่มและเกิดความอิสระทางความคิดสู่จินตนาการอย่างสร้างสรรค์ (ศิริโรจน์ ศรีโกมลทิพย์. 2559 : 1461)

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักเรียนอยู่ประจำ นักเรียนเหล่านี้มีปัญหาในเรื่องของการรับรู้ทางภาษา เนื่องจากสูญเสียการได้ยิน ทำให้ไม่สามารถสื่อสารได้ด้วยวิธีปกติ การสื่อสารใช้ภาษามือในการสื่อสารรับรู้สิ่งที่เป็นรูปธรรมได้ดีกว่านามธรรม จุดเด่นเฉพาะคือมีความเร็วต่อการรับรู้ และการจำที่เกิดจากการใช้สายตา เพราะฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงต้องมีรูปแบบหรือวิธีการที่ทำให้ให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะกระบวนการในการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนจะใช้วิธีการสอนที่นำเสนอในรูปแบบของสื่อที่เป็นรูปธรรม มองเห็น จับต้องได้ ร่วมกับการสอนโดยใช้ภาษามือในการอธิบายเนื้อหาสาระหรือการดำเนินกิจกรรมต่างๆ และอีกปัญหาหนึ่งที่พบกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากประสบการณ์การสอนรายวิชาสุขศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา คือ นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีความสนใจหรือมีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้น้อย มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาที่เรียน ขาดทักษะการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ไม่ค่อยกล้าแสดงออกทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ และอีกสาเหตุหนึ่งมาจากตัวครูผู้สอนที่ไม่มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ไม่มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องของสื่อประกอบการเรียนการสอน การใช้สื่อไม่หลากหลาย ไม่มีความเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนจึงไม่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ รวมถึงมีกิจกรรมรองรับไม่เพียงพอต่อความต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ไม่ดึงดูดความสนใจ และขาดการศึกษาค้นคว้าที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เครื่องมือการวัดผลประเมินผลไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ผ่านมาไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งเป็นปัญหาที่ครูผู้สอนจะต้องหาแนวทางแก้ไข โดยการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ได้มากขึ้น และสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อมัลติมีเดีย มาเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เนื่องจากสื่อมัลติมีเดียเป็นสื่อที่ผสมผสานหลายรูปแบบทั้งข้อความ เสียง กราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดิทัศน์แสดงท่าภาษามือในเนื้อหาต่างๆ ซึ่งองค์ประกอบของมัลติมีเดียดังกล่าว เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่จะช่วยให้เข้าใจเรื่องราวในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้ดีกว่าการใช้สื่อที่เป็นตัวหนังสือ หรือภาพเพียงอย่างเดียว รวมถึงเป็นสื่อที่สามารถเร้าความสนใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ให้มากขึ้นได้ สอดคล้องกับพรพรรณ สมบูรณ์ และคณะ (2557 : 118) ที่พบว่า การเลือกใช้สื่อที่มีตัวหนังสือ ภาพ และภาษามือ

เป็นสื่อ multiple modes ที่มีความหลากหลายของรูปแบบการใช้งานทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินรู้สึกสนุกและมีความสนใจในเนื้อหาการเรียนรู้มากขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต ซึ่งเนื้อหาการเรียนรู้เน้นการสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับขยะและส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยนำเสนอข้อมูลผ่านทาง สื่อมัลติมีเดีย ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะที่ถูกต้อง ช่วยกันทิ้งขยะ ลงในถังให้ถูกประเภท รวมถึงการใช้ประโยชน์จากขยะ เพื่อช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ป้องกัน โรคที่เกิด จากขยะ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง รวมถึงปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนได้รับอิทธิพลจากสื่อมัลติมีเดีย ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยดึงดูด ความสนใจในการเรียนรู้ และตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาตนเองได้ ตามธรรมชาติอย่างเต็มศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสื่อมัลติมีเดีย มีรูปแบบที่มีทั้งข้อความ เสียง กราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดิทัศน์ที่เป็นภาพการแสดงท่าภาษามือ ในการอธิบายเนื้อหาสาระ ของแต่ละบทเรียน มีระบบการใช้งานที่ไม่ซับซ้อน รูปแบบหน้าจอหลักน่าสนใจ มีการแสดงเนื้อหาของ แต่ละบทเรียน ก่อนเข้าสู่เนื้อหาการเรียนรู้ นักเรียนจะได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เพื่อประเมินความรู้พื้นฐานก่อนเข้าสู่บทเรียน ในแต่ละบทเรียนมีใบกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับ เนื้อหาการเรียนรู้ มีแบบทดสอบท้ายบทเรียน เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจระหว่างเนื้อหาแต่ละเรื่อง และหลังจากเรียนรู้ครบทุกเรื่องแล้วนักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เพื่อประเมิน ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนที่ได้เรียนรู้จากสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต โดยลักษณะของ ข้อสอบจะวนข้อไม่อยู่หนึ่งที่เดิม นักเรียนสามารถรู้ผลลัพธ์จากการทำแบบทดสอบทันที ทำให้นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในรายวิชา ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตรงตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร และใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นสื่อที่มีความเหมาะสม ตอบสนองความต้องการของนักเรียน และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จัดการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 14 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น ที่กำลังเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 7 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาวิชาสุขศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่ 1 ย้อนรอยขยะ เรื่องที่ 2 สารพันเลือกสรรขยะ เรื่องที่ 3 ขยะกับมือเรา เรื่องที่ 4 ขยะมีค่า ถ้าวรู้แยก รู้ทิ้ง และเรื่องที่ 5 ขยะดี มีประโยชน์

3. ตัวแปรที่วิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ผลการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2561 ถึงวันที่ 14 สิงหาคม 2561 เป็นเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สื่อมัลติมีเดีย หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรูปแบบมัลติมีเดียโดยใช้ข้อความ กราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง วิดิทัศน์ ซึ่งมีการแสดงท่าภาษามือในเนื้อหาต่างๆ สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ทันที เพื่อสร้างความสนใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองทุกที่ ทุกเวลา บนเครื่องคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยเนื้อหาการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่ 1 ย้อนรอยขยะ เรื่องที่ 2 สารพันเลือกสรรขยะ เรื่องที่ 3 ขยะกับมือเรา เรื่องที่ 4 ขยะมีค่า ถ้าวินัยแยก รู้ทิ้ง และ เรื่องที่ 5 ขยะดี มีประโยชน์

2. ขยะมูลฝอย หมายถึง สิ่งปฏิกูลที่เกิดจากการใช้สอยในชีวิตประจำวัน ทั้งที่เป็นของกิน ของใช้ มีมากมายหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นของแข็ง ของเหลว ขยะย่อยสลาย ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย

3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่กำลังเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

4. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง นักเรียนที่สูญเสียการได้ยินมาก ไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน ไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง มีการได้ยินระดับหูหนวก 90 เดซิเบล ขึ้นไป มีระดับสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปกติ ไม่มีความพิการซ้อน เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

5. ประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดีย หมายถึง ผลการใช้สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลองจนเกิดการเรียนรู้ในระดับที่น่าพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์ 80/80

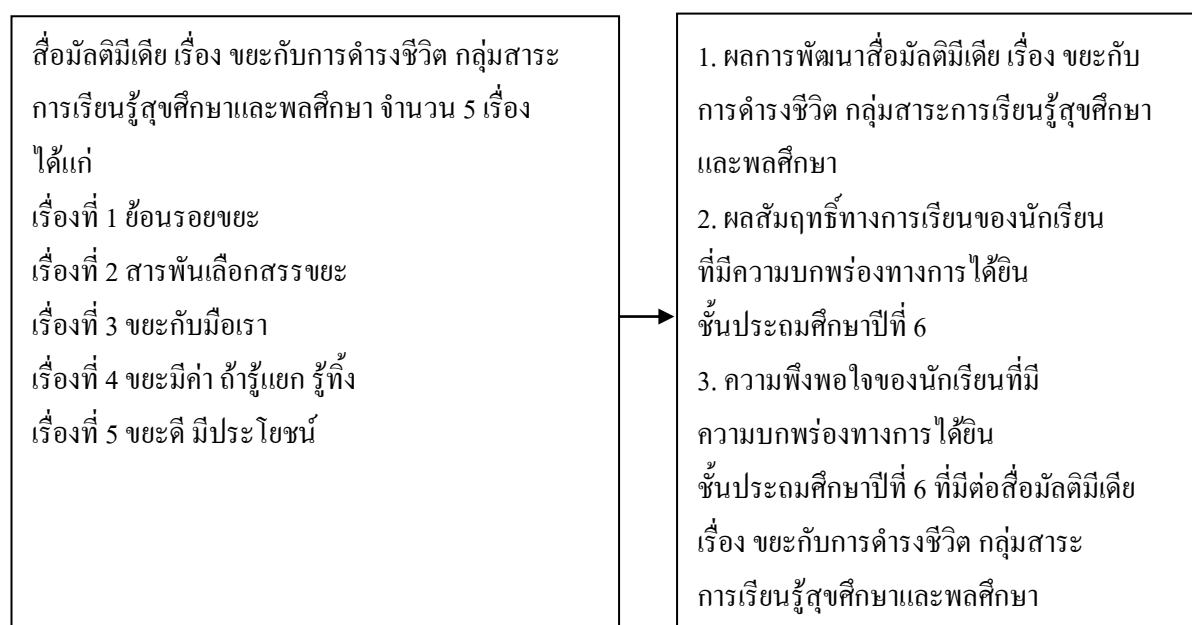
80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรม ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม ในแต่ละเรื่องของนักเรียนทั้งหมด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน โดยใช้สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต ของนักเรียนทั้งหมด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีต่อสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

2. นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนด้วยสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ขยะกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาระดับมากขึ้น ไป